

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสภาพความเป็นอยู่ และวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลในประเทศทั่วโลก ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มิได้เกิดขึ้นเฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตเท่านั้น แต่เกิดขึ้นตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลจะต้องปรับตัวเรียนรู้และศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์และสังคมโลก ตลอดจนสามารถที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบกับการศึกษาสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้มีคุณภาพสูงขึ้นและช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชากร อีกทั้งยังจะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศต่อไป (ทักษิณหนูนให้ประชาชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต, 2546 : ออนไลน์)

สำหรับการศึกษาในประเทศไทยแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษานั้น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะให้ความสำคัญกับการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งในปี 2540 ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดให้ใช้เกรดเฉลี่ย (Grade Points Average, GPA) จำนวน 5 ภาคการศึกษา คือตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคการศึกษาแรกเป็นต้นไป เป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกประกอบกับเปิดให้มีการสอบวัดความรู้ก่อนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ในแต่ละปีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความสามารถในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อได้ปีละ 30,000 คน แต่นักเรียนที่ต้องการเรียนต่อปีละประมาณ 170,000 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, สำนักทดสอบกลาง, 2546 : ออนไลน์) จึงทำให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องทำเกรดเฉลี่ยในแต่ละภาคการศึกษาให้ดี เพื่อสร้างโอกาสในการได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา แต่เดิมนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องรักษาระดับผลการเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีตลอดช่วง ดังนั้นโรงเรียนกวดวิชาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนที่ต้องการได้รับการเสริมสร้างการเรียนรู้ รวมไปถึงการเพิ่มเติมความรู้ นอกเหนือไปจาก

การเรียนการสอนในโรงเรียน และเมื่อโรงเรียนกวดวิชาเริ่มเข้ามามีบทบาทต่อความต้องการของนักเรียนทั่วประเทศมากขึ้น จึงทำให้โรงเรียนกวดวิชาจะต้องสร้างโอกาสในการแข่งขันเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ และชื่อเสียงขององค์กรให้มั่นคงมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

โรงเรียนกวดวิชาได้มีการแข่งขันกระจายอยู่ทั่วประเทศ สำหรับเขตอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา มีจำนวนโรงเรียนกวดวิชาที่ได้ทำการเปิดการเรียนการสอนที่ได้จดทะเบียนเป็นโรงเรียน และมีคุณสมบัติครบตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี 2544 มีโรงเรียนกวดวิชาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา จำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนกวดวิชารุ่งโรจน์พัฒนา โรงเรียนกวดวิชาบ้านวิชาการ โรงเรียนกวดวิชาอริยะบัณฑิต และในปี 2545 ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาอัจฉริยะบัณฑิต (Home Cener) เพิ่มอีก 1 แห่ง รวมเป็น 4 แห่ง เพื่อรองรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา จำนวน 2,406 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา, 2546) ยังมีโรงเรียนกวดวิชาที่ยังไม่ได้ จดทะเบียนได้ทำการเปิดสอนและมีการรวมตัวของกลุ่มเด็กนักเรียนให้อาจารย์สอนตามบ้าน และมีนักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนตามโรงเรียนกวดวิชาทั้งจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงราย และจังหวัดอื่น ๆ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโรงเรียนกวดวิชา สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงการวางแผนงานการขยายตลาดโรงเรียนกวดวิชาในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการ โรงเรียนกวดวิชาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโรงเรียนกวดวิชา สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนงานการขายตลาดโรงเรียนกวดวิชา ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่ การส่งเสริมการตลาด บุคลากร ภาพลักษณ์ทางกายภาพ และกระบวนการ

โรงเรียนกวดวิชา หมายถึง โรงเรียนที่ได้ทำการเปิดการเรียนการสอนที่ได้จดทะเบียนเป็นโรงเรียนและมีคุณสมบัติครบตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการและตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา